

Eksamen på Økonomistudiet vinter 2015-16

Årsregnskab og Regnskabsanalyse

Årsprøve/valgfag/kandidatfag

16. januar 2016 kl. 10.00 til 17. januar 2016 kl. 10.00

Besvarelsen med standardforside uploades som én pdf.fil (inkl. bilag) navngivet udelukkende med eksamensnummeret på Absalon, f.eks. 1234.pdf eller 55.pdf

Dette eksamenssæt består af 4 sider. Besvarelsen må højest være 8 sider lang.

Der er fokus på at undgå tilfælde af eksamenssnyd

I tilfælde af formodet eksamenssnyd, der bemærkes af fagenes eksamensadministration, af eksamenstilsynet eller af faglæreren, foretager studielederen en foreløbig undersøgelse af sagen. Dette foregår ved indhentning af udtalelse fra faglæreren, evt. fra eksamenstilsynet, og ved samtale med den studerende. Hvis studielederen finder formodningen om snyd bestyrket, indberetter han forholdet til rektor.

Den studerende skal under studiet og eksamenerne efterleve reglerne om videnskabelig redelighed. Videnskabelig uredelighed foreligger, når der ved forfalskning, plagiering, fortielse eller på anden måde vildledes om den pågældendes egne indsats eller resultater, eller når en anden studerende bistås hermed. Eksempelvis betragtes manglende kildeangivelser i skriftlige opgaver som fortelser. Forsøg på at snyde behandles på samme måde som gennemførte snyderier.

Rektor har følgende sanktionsmuligheder:

- Tildeling af advarsel
- Bortvisning fra eksamen
- Bortvisning fra universitetet for en begrænset periode eller permanent.

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Studie- og eksamenskontoret
Oktober 2006

Bygma Gruppen

Bygma-koncernen blev grundlagt i 1952. I Danmark hører koncernen til blandt de største leverandører af materialer til byggesektoren inden for nybyggeri, reparation og vedligeholdelse. Koncernens primære aktivitetsområde omfatter salg og distribution af trælast og bygningsartikler til den professionelle og private forbruger. Antallet af byggematerialeforretninger udgør 56 enheder i Danmark, 16 i Sverige, 16 på Island og en på Færøerne.

Du overvejer at blive ansat i Bygma-koncernen som konsulent, men føler du mangler information til at tage endeligt stilling til din ansættelse.

Inden du tager til ansættelsessamtale om 24 timer ønsker du et overblik over selskabets præstationer og en revisorven har skaffet dig noget regnskabsmateriale som du har modtaget i bilag. Vennen har desuden stillet dig en række udfordrende spørgsmål, som kan hjælpe dig med at få indblik i Bygma-koncernens økonomiske situation samt regnskabsforhold, som gør sig gældende for selskabet. Dette vil også hjælpe dig i forbindelse med samtalen, da du kan vise en udvidet forståelse for Bygma-koncernen, hvis du har kendskab til regnskabet.

Bilag 1 er Bygma-koncernens 2014 årsrapport, mens bilag 2 er en excel-fil indeholdende 5 års regnskabstal fra resultatopgørelse og balance. På baggrund af disse informationer bedes du besvare de nedenstående spørgsmål inden jobsamtalen.

Vær opmærksom på, at alle spørgsmål kan besvares fyldestgørende ud fra den information, som er medtaget i bilagene samt fagets pensum. Det er derfor ikke en nødvendighed, men en mulighed, at søge yderligere information om selskabet på websider eller i årsrapporter.

Konkret bedes du besvare følgende spørgsmål ud fra bilag 1 og 2 samt pensum i faget Årsregnskab og Regnskabsanalyse.

1. Årsregnskabslovens regnskabsklasser

- a. Hvilke regnskabsklasser findes i den danske årsregnskabslov og hvilke type af virksomheder indgår i de enkelte regnskabsklasser?

Det må forventes, at den studerende gennemgår den danske byggeklodsmodel, herunder omtaler hvordan man indplaceres i den enkelte regnskabsklasse A, B, C og D.

Beløbsgrænser og 2 ud af 3 kriterier i to år bør omtales.

Der er ved undervisningen anvendt den i 2015 gældende årsregnskabslov og der stilles ikke krav om kommentering på ændringer til loven der træder i kraft 1. januar 2016.

- b. Hvilken regnskabsklasse aflægger Bygma Gruppen årsrapport efter og er dette korrekt?

Klasse C stor jf. anvendt regnskabspraksis side 13.

Årsrapporten for Bygma Gruppen A/S er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store klasse C-virksomheder.

Det er korrekt. Det er aktieselskab og overskrider i såvel 2014 og 2013 alle 3 kriterier for at være klasse C stor. Selskabet er ikke børsnoteret.

2. Varelagre

- a. Hvilken kostpris metode anvendes til opgørelse af varelagret?

Bygma gruppen anvender FIFO-metoden.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris på grundlag af FIFO-princippet eller til nettorealisationsværdi, hvis denne er lavere.

Varer måles til kostpris, hvilket omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger og andre omkostninger direkte forbundet med købet.

- b. Hvilke andre kostpris metoder findes. Beskriv kort anvendelsen af disse og redegør for hvilke, der er tilladt i henhold til dansk regnskabslovgivning.

FIFO, LIFO og vejte gennemsnit. Den studerende bør beskrive hvordan hver enkelt af disse fungerer. Alle tre metoder kan anvendes under ÅRL men LIFO anvendes sjældent og kan ikke anvendes til skatteregnskabet.

- c. Bygma Gruppen indkøber og sælger en specifik slagboremaskine. Der har i årets løb samlet været følgende transaktioner på denne vare:

	Indkøb	Indkøbspris
Lager pr. 1. januar 2014	2.000 stk. af	300,00 kr.
	800 stk. af	250,00 kr.
Køb i februar	2.000 stk. af	330,00 kr.
Køb i marts	1.200 stk. af	303,00 kr.
Køb i august	500 stk. af	315,00 kr.
Køb i december	2.800 stk. af	325,00 kr.

Der er i regnskabsåret 2014 samlet solgt 7.300 stk. af slagboremaskinen til en gennemsnits pris på 560 kr. ekskl. Moms. Du bedes opgøre lagerværdien af denne slagboremaskine pr. 31. december 2014 under anvendelse af henholdsvis FIFO, LIFO og gennemsnitsmetoden. Hvad har dækningsbidraget udgjort ved anvendelse af hver af de tre metoder?

				Moms (til 2d)
	stk	pris	Beløb i alt	25%
Lager pr. 1. januar 2014	2.000	300	600.000	
	800	250	200.000	
Primo i alt	2.800		800.000	200.000
Køb i februar	2.000	330	660.000	165.000
køb i marts	1.200	303	363.600	90.900
køb i august	500	315	157.500	39.375
Køb i december	2.800	325	910.000	227.500
Køb i alt	6.500		2.091.100	522.775
Primo + køb i året	9.300		2.891.100	
Salg i alt	7.300	560	4.088.000	1.022.000
Lager i alt ultimo (stk.)	2.000			
Lagerværdi FIFO metoden	2.000	325	650.000	
Lagerværdi LIFO Metoden	2.000	300	600.000	
Lagerværdi gennemsnitsmetoden:				
Gennemsnitspris	9.300	310,9	2.891.100	
	2.000	310,9	621.742	
	FIFO	LIFO	Gennemsnit	
Beregning dækningsbidrag:				
Omsætning	4.088.000	4.088.000	4.088.000	
Vareforbrug:				
Varekøb i året	2.091.100	2.091.100	2.091.100	
+ varelager primo	800.000	800.000	800.000	
- varelager ultimo	-650.000	-600.000	-621.742	
Vareforbrug i alt	<u>2.241.100</u>	<u>2.291.100</u>	<u>2.269.358</u>	
Dækningsbidrag	1.846.900	1.796.900	1.818.642	

- d. Illustrer på T-skitser hvordan bogføringen af de under c nævnte transaktioner er foretaget dels i løbet af året dels ved årsafslutningen pr. 31. december 2014. Ved besvarelsen kan det forudsættes at FIFO princippet er anvendt og at vareforbruget først bogføres ultimo året. Der har endvidere ikke været konstateret noget svind i forbindelsen med lageroptællingen den 31. december 2014. Alt køb og salg kan forudsættes betalt kontant.

	Varesalg				Vareforbrug	
6) Årets varesalg		4.088.000		9) Fra varelager	2.241.100	
12) til resultatopg.	4.088.000			13) til resultatopg.		2.241.100
	4.088.000	4.088.000			2.241.100	2.241.100
	Kasse				Varelager	
1) Primo		1.000.000		1) Primo	800.000	
2) Køb i februar		825.000		2) Køb i februar	660.000	
3) køb i marts		454.500		3) køb i marts	363.600	
4) køb i august		196.875		4) køb i august	157.500	
5) Køb i december		1.137.500		5) Køb i december	910.000	
6) Årets varesalg	5.110.000			8) Til balance		650.000
10) Til balance		1.496.125		9) Til vareforbrug		2.241.100
	5.110.000	5.110.000			2.891.100	2.891.100
	Købsmoms				Salgsmoms	
2) Køb i februar	165.000			6) Årets varesalg		1.022.000
3) køb i marts	90.900			7) Til momsafregn.	1.022.000	
4) køb i august	39.375					
5) Køb i december	227.500					
7) Til momsafregn.		522.775				
	522.775	522.775			1.022.000	1.022.000
	Momsafregning					
1) Primo	200.000					
7) Fra købsmoms	522.775					
7) Fra salgsmoms		1.022.000				
11) til balance	299.225					
	1.022.000	1.022.000				
	Resultatopgørelse				Balance	
12) Varesalg		4.088.000		8) Varelager	650.000	
13) Vareforbrug	2.241.100			10) Kasse	1.496.125	
14) Overskud (til B)	1.846.900			11) skyldig moms		299.225
				14) Egenkapital		1.846.900
	4.088.000	4.088.000			2.146.125	2.146.125

e. Forklar hvad der forstås ved nettorealisation sværdi.

Forventet salgspris med fradrag af forventede salgsomkostninger. ÅRL §46 stiller krav om nedskrivning, hvis nettorealisation sværdien er lavere end kostpris. Begrebsmæssigt harmonerer det med ÅRLs værdibaserede regnskabs hvorefter tab indregnes når de opstår, fremfor at vente til de realiseres i salgstransaktioner.

Den gode besvarelse kan nævne, at der er krav om oplysning herom i regnskabet hvis en væsentlig del af varelagret er værdiansæt til nettorealisation sværdi. Dette er en vigtig oplysning, da der i givet fald ikke kan forventes avance ved salg af varer i den kommende periode.

3. Goodwill

a. Hvad forstås ved goodwill?

Teoretisk overnormal indtjeningsevne.

I regnskabspraksis måles goodwill som den merværdi en virksomhed har ud fra en helhedsvurdering i forhold til værdien af de indregnede værdier opgjort hver for sig til dagsværdi (enhedsvurdering). Væsentlig årsag er synergi effekter der ikke selvstændig kan indregnes. Herudover opstår goodwill pga. imperfekte markeder.

Købt goodwill kan aktiveres. Internt goodwill må ikke aktiveres da denne ikke kan identificeres og måles validt.

b. Hvordan opgøres værdien af goodwill i Bygma Gruppens regnskab?

Immaterielle anlægsaktiver

Goodwill inkl. koncerngoodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Ved køb af dattervirksomheder anvendes overtagelsesmetoden. Anskaffelsessummen opgøres til nutidsværdien af det aftalte vederlæg med tillæg af direkte henførbare omkostninger. Betingede betalinger indregnes med det beløb, der forventes betalt. Identificerbare aktiver og forpligtelser i de overtagne virksomheder indregnes til dagsværdien på anskaffelsestidspunktet. I opgørelsen indregnes omstrukturingshensættelser relateret til den overtagne virksomhed, såfremt omstruktureringen er besluttet på overtagelsestidspunktet. Der tages hensyn til skaffe effekten af de foretagne omvurderinger af aktiver og forpligtelser. En resterende forskel mellem kostprisen og koncernens andel af dagsværdien af de identificerbare aktiver og forpligtelser indregnes som goodwill eller negativ goodwill.

c. Af- og nedskriver selskabet på goodwill og hvordan?

Afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver

Afskrivninger omfatter afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Goodwill inkl. koncerngoodwill afskrives lineært over den vurderede økonomiske levetid, der fastsættes på baggrund af en vurdering af bl.a. den overtagne virksomheds karakter, indtjening og markedsposition.

Den vurderede brugstid og scrapværdi for immaterielle anlægsaktiver udgør:

	Brugstid (år)	Scrapværdi t.kr.
Erhvervede immaterielle rettigheder	5	0
Goodwill	10	0

d. Er der i året 2014 af- og/eller nedskrevet på goodwill?

4. Afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver

Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	18.154	17.225	4.886	4.759
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	<u>90.782</u>	<u>89.236</u>	<u>1.077</u>	<u>958</u>
	<u>108.916</u>	<u>106.461</u>	<u>5.963</u>	<u>5.717</u>

8. Immaterielle anlægsaktiver

Koncern (t.kr.)	Erhvervede immaterielle anlægsaktiver	Goodwill	I alt
Kostpris			
Saldo pr. 1/1 2014	25.198	199.223	224.421
Valutakursregulering	0	-5.207	-5.207
Tilgang i årets løb	<u>1.156</u>	<u>14.408</u>	<u>15.564</u>
Kostpris pr. 31/12 2014	<u>26.354</u>	<u>208.424</u>	<u>234.778</u>
Af- og nedskrivninger			
Saldo pr. 1/1 2014	14.773	129.722	144.495
Valutakursregulering	0	-4.274	-4.274
Årets afskrivninger	<u>4.886</u>	<u>13.268</u>	<u>18.154</u>
Af- og nedskrivninger pr. 31/12 2014	<u>19.659</u>	<u>138.716</u>	<u>158.375</u>
Regnskabsmæssig værdi pr. 31/12 2014	<u>6.695</u>	<u>69.708</u>	<u>76.403</u>

e. Forklar forskellen på en af- og en nedskrivning.

Afskrivning foretages systematisk over et aktivs brugstid. ÅRL §43. Maks 20 år (ny lov – ingen grænse).

Nedskrivninger af anlægsaktiver skal foretages hvis genindvindingsværdien er lavere end den bogførte værdi. ÅRL §42. Der foretages en nedskrivningstest hvis der er interne eller

eksterne indikatorer på nedskrivningsbehov. Genindvindingsværdien er højeste værdi af salgsværdi eller kapitalværdi. Nedskrivningskravet følger af begrebsrammens formål om at aflægge regnskaber så tæt på dagsværdi som muligt.

4. Tilgodehavender og Andre værdipapirer og kapitalandele

- a. Bygma-koncernens anvendte regnskabspraksis fremgår af note 1. Du bedes forklare indholdet af selskabets valgte regnskabspraksis for indregning og måling af de under omsætningsaktiver nævnte poster for Tilgodehavender og Andre værdipapirer og kapitalandele. Forklaringer forudsættes at være generel og uden forudgående kendskab til Bygma-koncernen.

Fra Bygma gruppens regnskabspraksis

Tilgodehavender

Tilgodehavender fra salg m.v. måles til amortiseret kostpris, som i al væsentlighed svarer til det nominelle tilgodehavende eller en lavere nettorealiseringsværdi opgjort på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte fordringer.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres til kursværdien på balancedagen, såfremt de er børsnoterede eller en anslået dagsværdi, såfremt de ikke er børsnoterede. I posterne andre værdipapirer og kapitalandele indgår ligeledes forudbetalinger i forbindelse med investering i kapitalandele.

Der ønskes en generel redegørelse for indregning og måling af de to hovedposter, Tilgodehavender og Andre værdipapirer og kapitalandele, som begge er omsætningsaktiver. Det forventes således, at den anvendte regnskabspraksis sættes i relation til begrebsrammens teori.

Ved stillingtagen til indregning skal fire kriterier jf. begrebsrammens niveau 4 alle være opfyldt. Disse kriterier er

- Relevans
- Pålidelighed
- Overholdelse af elementdefinitionen
- Målbarhed

ÅRL §33 kræver indregning af aktiver når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden og aktivets værdi kan måles pålideligt.

ÅRL §36 første indregning skal ske til kostpris. Sidste punktum ”medmindre andet følger af denne lov..”

ÅRL §37 omhandler finansielle aktiver.

ÅRL §37 stk. 2 udlån og tilgodehavender, der hidrører fra virksomhedens egne aktiviteter, i det omfang de ikke indgår i en handelsbeholdning, skal måles til amortiseret kostpris.

Definition på amortiseret kostpris fremgår af bilag 1 til årsregnskabsloven. Pga kort tidsafstand vil det ofte svare til nominel værdi. Der er krav om nedskrivning til forventet nettorealiseringsværdi jf. §46 stk. 2.

For andre værdipapirer og kapitalandele, som er omsætningspapirer, vil besiddelsestiden typisk være kortvarig jf. placeringen som omsætningsaktiv. Kapitalandele har ikke noget udløbstidspunkt og kan derfor henføres til bestemmelsen i ÅRL §37 stk. 1 om poster, der måles til dagsværdi.

§49 bestemmer, at indtægter efter §37 altid anses for indtjent, hvilket hjemler indregning i resultatopgørelsen af værdiændringer, herunder af ikke realiserede gevinster og tab.

Sammenfattende kan det anføres, at netop finansielle aktiver behandles efter formueorienteret teori, altså at posterne måles til dagværdi og enhver værdiændring indregnes i resultatopgørelsen.

5. Du bedes udarbejde en fyldestgørende rentabilitetsanalyse på basis af reformulerede resultatopgørelser og balancer for Bygma-koncernen. Analysen skal tage udgangspunkt i egenkapitalforrentningen og dekomponere den historiske rentabilitet i selskabet ved hjælp af DuPont pyramiden. Til beregning af nøgletal bedes du anvende gennemsnitstal fra balancen.

Den studerende forventes, at kommentere på reformulering af resultatopgørelse og balance herunder f.eks. beregning af skatteskjold, placering af andre værdipapirer, overvejelse om opdeling af likvider i drift (5-10%) eller finansiering og evt. afgrænsning fra andre egenkapitalposter i totalindkomst.

Herunder bør den studerende kommentere på den udarbejdede analyse, f.eks. at indtjeningen ligger på et forholdsvist lavt niveau men er steget det sidste år. AOH ligger stabilt mens ROE er steget det sidste år men ligger på et lavt niveau. Selskabet er ret solidt og med ok likviditet men indtjeningen ligger relativt lavt og bør forbedres. Der kan evt. kigges dybere på hvorfor indtjening ligger på et forholdsvis lavt niveau.

Reformuleret resultatopgørelse					
Mkr.	2014	2013	2012	2011	2010
Nettoomsætning	5.925	5.544	5.353	4.810	3.912
Vareforbrug	-4.340	-4.080	-3.932	-3.601	-2.888
Andre eksterne omkostninger	-376	-368	-389	-287	-245
Personale omkostninger	-888	-858	-857	-701	-589
Af- og nedskrivninger	-96	-94	-87	-83	-75
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder og joint ventures	-				
Driftsresultat før goodwill afskrivninger (EBITA)	225	144	88	138	115
Goodwillafskrivninger	-13	-12	-13	-13	-13
Andre driftsindtægter	5	1	5		
Andre Driftsomkostninger		-10			
Driftsresultat før skat (EBIT)	217	123	80	125	102
Skatteskjold	-3	-3	1	-1	-1
Skat af årets resultat	-51	-26	-21	-34	-33
Nettodriftsoverskud efter skat (NOPAT)	163	95	60	90	69
Finansielle indtægter	22	24	34	17	21
Finansielle omkostninger	-34	-34	-32	-20	-23
Nettofinansielle omkostninger før skat	-12	-10	2	-3	-2
Skatteskjold (25%)	3	3	-1	1	1
Netto finansielle omkostninger efter skat	-9	-8	2	-2	-2
Totalindkomst før minoritetsinteresser	154	87	61	88	67
Minoritetsinteresser	-1	-	-		-
Årets resultat	153	87	61	88	67

Reformuleret balance					
Mkr.	2014	2013	2012	2011	2010
Goodwill	70	70	64	63	69
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver	7	10	13	16	16
Grunde og bygninger	1.484	1.454	1.376	1.245	1.135
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	83	82	89	67	63
Materielle anlægsaktiver under opførelse			4	65	26
Kapitalandele i associerede virksomheder	-				
Varebeholdninger	935	935	895	730	648
Tilgodehavender fra salg	609	590	553	514	444
Andre tilgodehavender	272	266	247	266	221
Periodeafgrænsningsposter	14	14	7	13	9
Tilgodehavende selskabsskat			2	6	-
Udskudt skatteaktiv			2		
Driftsaktiver i alt	3.474	3.421	3.252	2.985	2.631
<i>Andre værdipapirer og kapitalandele</i>	<i>125</i>	<i>105</i>	<i>94</i>	<i>107</i>	<i>63</i>
Værdipapirer					
Likvide beholdninger	51	23	26	6	62
Finansielle aktiver i alt	176	128	120	113	125
Gæld til realkreditinstitutter	329	318	340	298	189
Kreditinstitutter i øvrigt	141	110	114	49	62
Kort del af lang gæld	43	36	46	39	43
Kreditinstitutter i øvrigt	157	284	263	210	140
Finansielle forpligtelser i alt	670	748	763	596	434
Aktiekapital	50	50	50	50	50
Nettoopskrivning efter indre værdis metode	-				
Overført resultat	2.001	1.888	1.819	1.763	1.675
Foreslået udbytte	30	20	15		10
Egenkapital	2.081	1.958	1.884	1.813	1.735
Minoritetsinteresser	3	3	2	2	2
Udskudt skat	64	57	68	72	68
Leverandører af varer og tjenesteydelser	511	496	405	415	335
Selskabsskat	3	4	6	8	11
Anden gæld	318	283	244	192	171
Driftsforpligtelser i alt	896	840	723	687	585
Check	-	-	-	-	-
NDA	2.578	2.581	2.529	2.298	2.046
NFF	494	620	643	483	309
EK	2.081	1.958	1.884	1.813	1.735
MIA	3	3	2	2	2
check	-	-	-	-	-

Nøgletal	2014	2013	2012	2011	2010
Nettoomsætning	5.925	5.544	5.353	4.810	3.912
Driftsoverskud es	163	95	60	90	69
Fin. Res.	-9	-8	2	-2	-2
Totalindkomst før minoriteter	154	87	61	88	67
Minoriteter	-1	0	0	0	0
Totalindkomst efter minoriteter	153	87	61	88	67
gns. Minoriteter	3	3	2	2	
Gns. EK	2.020	1.921	1.849	1.774	
Gns. NDA	2.580	2.555	2.414	2.172	
Gns. NFF	557	632	563	396	
Gsn. MIA	3	3	2	2	
ROE før MIA	7,6%	4,5%	3,3%	5,0%	
ROE efter MIA	7,6%	4,5%	3,3%	5,0%	
ROIC	6,3%	3,7%	2,5%	4,2%	
R	1,6%	1,2%	-0,3%	0,6%	
NFF/EK	27,58%	32,87%	30,46%	22,32%	
SPREAD	4,7%	2,5%	2,7%	3,6%	
MIA	99,50%	100,13%	100,11%	100,11%	
OG	2,75%	1,70%	1,11%	1,88%	
AOH	2,3	2,2	2,2	2,2	
check ROIC	6,3%	3,7%	2,5%	4,2%	